

STICHTING ARCHIEF HONIG(H)

Beleidsplan 2017 – 2025

Stichting Archief Honig(h)

Beleidsplan 2017 - 2025

Gerrit Jan Honig (1864 - 1955)
grondlegger van de collectie van de
Stichting Archief Honig(h)

DULCIA MIXTA MALIS
Stichting Archief Honig(h)

INHOUD

Inleiding	6
Ontstaansgeschiedenis van de collectie	6
<i>Jacob Honig Janszoon Junior (1816 - 1870)</i>	
<i>Gerrit Jan Honig (1864 - 1955)</i>	
Oprichting en doelstelling van de stichting	8
Inhoud van de collectie	10
Betekenis van de collectie	11
Middelen van de stichting	12
Beleid tot 2017	12
Beleid voor de periode 2017 - 2025.	14

INLEIDING

DE STICHTING ARCHIEF HONIG(H) BEHEERT, CONSERveert en ontsluit een collectie van voorwerpen, schilderijen, prenten, papiermonsters, archivalia en genealogische notities, die bijeen is gebracht door de bekende streekhistoricus Gerrit Jan Honig (1864-1955).

In de afgelopen jaren zijn de archivalia geïnventariseerd en in bruikleen overgedragen aan het Gemeentearchief Zaanstad. De komende jaren staat de Stichting Archief Honig(h) voor de omvangrijke taak de inventarisatie uit te breiden naar de andere delen van de collectie. Een gedegen inventaris is onmisbaar voor de realisering van de doelstellingen van de stichting.

ONTSTAANSGESCHIEDENIS VAN DE COLLECTIE

IN DE TOTSTANDKOMING VAN DE COLLECTIE NEEMT DE familie Honig(h) een centrale plaats in. Dit doopsgezinde geslacht heeft sinds de 17e eeuw een prominente rol gespeeld in het economische en sociale leven in de Zaanstreek. In de 20e eeuw heeft de familie bovendien door de succesvolle merknaam Honig ook een grote landelijke bekendheid gekregen. In de Zaanstreek kunnen drie familietakken onderscheiden worden: de 'Koger Honigen', die voornamelijk in de olieslagerij werkzaam waren, de 'Zaandijker Honigen', die voornamelijk in de papiermakerij werkzaam waren, en de 'Honighen met een h', ook overwegend papiermakers. Daarnaast bestaan takken buiten de Zaanstreek.

Voor het ontstaan van de collectie zijn twee familieleden bepalend geweest. De eerste op indirecte wijze, als voorbeeld en inspirator, de tweede als degene die de collectie daadwerkelijk bijeen bracht.

Jacob Honig Janszoon Junior (1816-1870)

Jacob Honig was een telg uit de Zaandijker tak. Hij was papierfabriekleur, makelaar, assuradeur en wethouder en vanaf 1867 burgemeester van Zaandijk. Daarbij ontwikkelde hij een diepe belangstelling voor zijn geboortestreek, die in een aantal activiteiten tot uitdrukking kwam.

In de eerste plaats publiceerde hij talloze artikelen over de streekgeschiedenis en stelde hij de standaardwerken "De geschiedenis der Zaanlanden" en de "Historische, Oudheid- en Letterkundige Studiën" samen, werken die na eerdere beschrijvingen van Soeteboom in de 17e eeuw en Loosjes in de 18e eeuw vrijwel alle centrale thema's in de Zaanse geschiedenis behandelen. Het werk van Honig past geheel in zijn tijd door de aandacht voor de politieke en religieuze ontwikkeling van de

streek en het romantiserende karakter van tal van zijn opstellen. Ondanks het laatste heeft zijn werk nauwelijks aan betekenis verloren.

In de tweede plaats is Jacob Honig gaan verzamelen. Hij verzamelde alles wat met de Zaanstreek in verbinding gebracht kon worden. Korte tijd na zijn dood vormde zijn collectie de kern van de opmerkelijke "Tentoonstelling van Zaanlandsche Oud- en Merkwaardigheden", gehouden in 1874. Deze tentoonstelling was de opmaat voor de oprichting van een museum, dat uiteindelijk tot stand kon komen door schenking van de verzameling aan de gemeente Zaandijk. Zij werd aanvankelijk in het Zaandijker gemeentehuis en later in een pand aan de Lagedijk 80 ondergebracht en genoot onder de informele benaming van Zaanlandse Oudheidkamer ruime vermaardheid. Dit museum werd ondersteund door de Vereeniging tot Instandhouding en Uitbreiding der Zaanlandsche Oudheidkundige Verzameling Jacob Honig Janszoon Junior te Zaandijk, die de collectie in de loop der jaren nog aanmerkelijk heeft uitgebreid. In 1974 werd de verzameling van de Oudheidkamer eigendom van de gemeente Zaanstad en inmiddels is deze opgegaan in het Zaanse Historisch Museum en in het Gemeentearchief Zaanstad. De uitstraling en de toegankelijkheid hebben hierbij flink ingeboet, maar het belang van de collectie is uiteraard gebleven. Sinds 2015 is een aanzienlijk deel van de oorspronkelijke verzameling in het Zaanse Historisch Museum in een nieuwe, interessante opstelling geplaatst, die nadrukkelijk teruggrijpt op de tentoonstelling van 1874.

Gerrit Jan Honig (1864-1955)

Gerrit Jan Honig was de jongste volwassen geworden zoon van Jacob Honig Janszoon Junior. De belangstelling voor de lokale geschiedenis en het publiceren en verzamelen waren hem met de paplepel ingegoten. Aanvankelijk was de belangstelling van Gerrit Jan Honig dan ook een directe voortzetting van die van zijn vader. De romantiserende benadering die hem aanvankelijk niet vreemd was plaatst hem nog in de traditie van de 19e eeuw. Al snel onderscheidt hij zich echter van zijn vader door zijn grotere interesse voor genealogie en de in de Zaanstreek bijzonder nauwe verwevenheid van familiegeschiedenis en economische geschiedenis. Meegaande in de opkomst van de moderne geschiedbeoefening aan het einde van de 19e eeuw ging hij zijn historische kennis op intensief archiefonderzoek baseren. Deze zelfde ontwikkeling zien we bij zijn goede vriend Gerrit Jacob Boekenoogen (1868-1930) en zij werden de toonaangevende streekhistorici die de lokale geschiedschrijving en genealogie naar een professioneel niveau hebben getild en daarmee tot op de huidige dag bepalend zijn. Gerrit Jan Honig werd met zijn opvallend grote aantal publicaties en tal van bestuursfuncties het voorbeeld en de inspirator voor een gehele jongere generatie van streekhistorici met mensen als Pieter Boorsma (1871-1951),

Sipke Lootsma (1888-1940), Cees Mol (1894-1971), Jan Aten (1896-1979), Frans Mars (1903-1973), Dirk Vis (1906-2002), Gosse Oosterbaan (1911-1989), Simon Hart (1911-1981) en Jaap van Sante (1912-1994).

Gerrit Jan Honig werd conservator van de Oudheidkamer, de verzameling waar zijn vader de basis van had gelegd en die zich onder zijn handen nog sterk uitbreidde. Maar daarnaast verzamelde hij ook voor zichzelf en dit met een zo brede interesse, kundigheid en voortvarendheid, dat er weldra een tweede volwaardige verzameling Honig ontstond, die met name wat de boeken en de prentkunst betrof de verzameling van de Oudheidkamer zelfs naar de kroon stak. Deze tweede verzameling bevond zich bij Honig aan huis, waar het dan ook wel haast een tweede oudheidkamer leek, een prachtige entourage waarin Honig oud werd en uiteindelijk in 1955 overleed.

OPRICHTING EN DOELSTELLING VAN DE STICHTING

NA HET OVERLIJDEN VAN GERRIT JAN HONIG POOGDE zijn executeur-testamentair Jan Aten de verzameling, die een aanmerkelijke geldswaarde had, bijeen te houden, maar door een slepende verdeeldheid onder de erfgenamen mocht dit niet gelukken. Het bleek alleen haalbaar het deel dat Gerrit Jan Honig zelf al als familiearchief had afgezonderd te behouden. Daarbij lukte het, niet in de laatste plaats door de inzet van de kleinzoon Simon Honig, dit deel zo ruim te definiëren, dat dit restant van de verzameling nog steeds veel meer is dan alleen een familiearchief. Het leeuwendeel van de verzameling van Gerrit Jan Honig werd echter geveild en is nu over de hele wereld verspreid geraakt. Slechts geringe delen konden door de gemeente Zaandijk worden gekocht om ze aan de collectie van de Oudheidkamer toe te voegen.

Het overgebleven deel van de verzameling werd ondergebracht in een stichting, opgericht op 11 januari 1971 door Jan Aten, met vijf bestuursleden: een benoemd door het Nederlands Economisch-Historisch Archief (Neha), een benoemd door de Oudheidkamer en drie vertegenwoordigers vanuit de familie. De laatsten kregen het recht hun eigen opvolgers te benoemen. Later is het bestuur nog met een lid uitgebreid en inmiddels bepaalt het bestuur gezamenlijk de opvolging van de namens de familie zittende bestuursleden.

De doelstelling van de stichting is in de statuten als volgt omschreven:

"De stichting heeft ten doel het inrichten en instandhouden van een archief omvattende alle hiervoor in aanmerking komende boeken, geschriften, prenten, andere bescheiden en voorwerpen, behoord hebbende aan of afkomstig van de echtelieden Gerrit Jan Honig en Aagje Honig Jansdochter, zulks in de ruimste zin genomen, waaronder ook valt het verstrekken van inzage in en het geven van inlichtingen over het

archief aan de afstammelingen van Jan Simonszoon Honigh en Hillegond Leunen, die inzage of inlichtingen wensen te ontvangen en aan die belangstellenden die bij het bestuur van de stichting worden geïntroduceerd door de Vereniging tot Instandhouding en Uitbreiding der Zaanlandse Oudheidkundige Verzameling Jacob Honig Jansz. Junior gevestigd te Zaandijk of door het Nederlands Economisch-Historisch Archief, gevestigd te Amsterdam, of door een andere instelling die zich op het terrein van de historie beweegt.”

Sinds de oprichting kende de stichting de volgende bestuursleden:

benoemd door het Neha:

Pieter Cornelis Emmer (1971–1986)
H.C. van Straaten (1987–1988)
Henk Bordewijk (1988–2004)
Joost Braat (2004–heden)

benoemd door de Oudheidkamer:

Dirk Aten (1971–1986†)
Nico Aten (1986–heden)

namens de familie Honig(h):

Simon Honig (1971–2008†)
Gerrit Jan Honig (1971–1998)
Agathe Welmoet de Jong-Vis (1971–1992)
Meindert Honig (1995–2015†)
Titia de Groot (2000–2010)
Erika G. Dietzel (2004–2007)
Piet Hein Honig (2009–2009†)
Anna Carolina Honig (2009–heden)
Cornelia Welmoet Honig (2009–heden)
George Slieker (2015–heden)
Laurens Gerbrand Vis (2016–heden)

INHOUD VAN DE COLLECTIE

DE COLLECTIE BESTAAT UIT EEN AANTAL AFDELINGEN. De eerste en de tweede afdeling zijn volledig geïnventariseerd en in bruikleen overgedragen aan het Gemeentearchief Zaanstad. De derde afdeling is gedeeltelijk geïnventariseerd en het geïnventariseerde deel is in bewaring gegeven aan het Gemeentearchief Zaanstad. De vierde afdeling is gedeeltelijk beschreven.

EERSTE AFDELING

1. *Familiearchief (inventarisnummers 1-1974)*
2. *Documentatie bij het familiearchief (inventarisnummers 1975-2289)*
3. *Bibliotheek bij het familiearchief (inventarisnummers 2290-4423)*

TWEEDE AFDELING

4. *Genealogische en geschiedkundige aantekeningen op familienaam (inventarisnummers 1-2396)*
5. *Geschiedkundige aantekeningen op onderwerp (inventarisnummers 2397-3266)*
6. *Kranten (inventarisnummers 3267-3389)*
7. *Diverse onderwerpen (inventarisnummers 3390-3499)*

DERDE AFDELING

8. *Prenten en tekeningen (5 laden en 40 rollen)*
9. *Papiermonsters en riemkappen (6 laden)*
10. *Geschept papier (1,5 meter)*
11. *Foto's (1 doos)*
12. *Fotonegatieven (ca. 30 doosjes glasnegatieven)*

VIERDE AFDELING

13. *Realia (ca. 100 schilderijen en voorwerpen)*

PRO MEMORIE, archieven die nog niet geïnventariseerd zijn en dienen te worden toegevoegd aan de Eerste afdeling:

14. *Financiële administratie van J.W.A. Honig (1899-1967) (1 doos)*
15. *Nalatenschap van Jacob A.J.C. Honig (1893-1991) (10 dozen)*
16. *Afzonderlijke archieven, in 1995 in bruikleen gegeven aan het gemeentearchief Zaanstad*
  - Firma Jacob Honig & Zoon (boekhouding 1837-1854)
  - Dokter Jan Mulder (boekhouding tot 1887)
  - Cornelis Klaasz. Honig en Klaas Cz. Honig (boekhouding)
  - Jan Honig Corneliszoon (boekhouding tot 1918)
  - Jan Breet (effectenboek tot 1892)
  - Sociëteit der IJzersmederij (1784-1884)
  - Het Zaanlands Begraffenisfonds (fragmenten 1845-1916)
  - Firma Blaauw en Briel
17. *Archief van de Grafische kunstinstelling v/h S. Bakker Jz.*

BETEKENIS VAN DE COLLECTIE

DE BETEKENIS VAN DE COLLECTIE OMVAT NAAR HET oordeel van het bestuur meerdere aspecten.

In de eerste plaats bevat de collectie enkele uniecaten van zowel kunsthistorische als topografische waarde, zoals het gezicht op het dorp Jisp van de hand van Rutgers en een ontwerp voor een schoorsteenstuk van de hand van Jacob de Wit.

In de tweede plaats heeft het archiefgedeelte, met hoofdzakelijk genealogische en historische aantekeningen maar ook met originele stukken, door zijn omvang en gedeeltelijk ook door zijn diepgang een grote betekenis voor de bestudering van de lokale genealogie en de economische geschiedenis van de Zaanstreek.

De belangstelling voor genealogie is in Nederland in het algemeen en in de Zaanstreek in het bijzonder sinds een Teleac-cursus in 1988 sterk opgeleefd. Daarbij hebben de huidige hobby-genealogen echter de aansluiting bij de oude garde niet meer kunnen maken. Er is een discontinuïteit in de kennisoverdracht ontstaan die de kwaliteit van de genealogiebeoefening in de Zaanstreek aanmerkelijk heeft geschaad. De huidige interesse is meestal zuiver genealogisch van aard en in veel geringere mate dan vroeger aan streekgeschiedenis gerelateerd. Bovendien worden veel gegevens opnieuw gevonden en als nieuw gepresenteerd terwijl ze al sinds tientallen jaren bekend zijn en al in het verleden in een rijke historische context werden geplaatst. Zelfs de onderzoeksoverleveringen die goed toegankelijk zijn, zoals de handschriftencollectie van de Oudheidkamer en de collectie Van Sante, zijn lange tijd onvoldoende benut doordat de specifieke kennis van de streekgebonden literatuur en de onderzoeksgeschiedenis bij velen ontbreekt. De verzameling van G.J. Honig kan een brug slaan tussen het vroegere, kwalitatief hoogwaardige onderzoek en de huidige belangstelling.

In de derde plaats heeft de collectie waarde als voorbeeld van een breed opgezette verzameling die de liefde voor het verzamelen volledig tot uitdrukking brengt. Dit is weliswaar niet uniek, maar het huidige selectiebeleid van archiefinstellingen en musea doet aan het karakter van dergelijke verzamelingen in toenemende mate afbreuk en het aantal intacte verzamelingen neemt dan ook voortdurend af.

De heer dr. A.J. Kölker oordeelde in 1993 dat het eigenlijke archief verreweg het belangrijkste onderdeel van de collectie is. Daarnaast stelde hij vast, dat de prenten wel voor een groot deel in openbare collecties aanwezig zullen zijn, maar de tekeningen en aquarellen belangrijke unieca vormen. De familiefoto's en enkele oudere foto's van Zaanse onderwerpen zullen niet in het gemeentearchief aanwezig zijn. De bibliotheek zal voor het overgrote deel wel aanwezig zijn in andere

collecties. De restanten van bedrijfsarchieven zouden in het gemeentearchief beter tot hun recht komen. Afrondend kwam de heer Kölker tot de volgende conclusie: "een belangrijke collectie, waard om goed bewaard en beheerd te worden voor het nageslacht, waard om de huidige collectie uit te bouwen en te completeren, waard om waar nodig te restaureren".

MIDDELEN VAN DE STICHTING

OMTRENT DE VERKRIJGING VAN MIDDELEN IS IN DE statuten het volgende bepaald:

"Het vermogen van de stichting zal worden gevormd door:

- hetgeen aan de stichting wordt geschonken ter bereiking van het in artikel 2 gestelde doel;
- andere schenkingen, legaten en erfstellingen;
- alle andere baten."

Uit de nalatenschap van G.J. Honig en A. Honig-Honig kreeg de stichting een startkapitaal van ruim € 11.000,-. Dit bedrag kon door enkele kleine legaten wat vergroot worden, totdat het overlijden van J.A.J.C. Honig, een van de zonen van G.J. Honig, in 1991 het aanzienlijke legaat bracht van bijna € 150.000,-. Een tweede belangrijke erfenis van ruim € 61.000,- werd verkregen bij het overlijden van het bestuurslid S. Honig in 2008. Andere toevoegingen aan het kapitaal heeft de stichting niet gehad. Door spaarzaamheid kon uit de rente en dividenden een verdere aanwas van ruim € 108.000,- bereikt worden. Tezamen met enige koerswinst bedroeg daarmee het eigen vermogen op de balans per 31 december 2016 € 336.780,13.

De legaten van J.A.J.C. Honig en S. Honig waren zeer uitzonderlijk. De stichting heeft geen uitzicht op verdere kapitaalgroei. Zij moet trachten haar doelen met het bestaande vermogen en de toekomstige rente te realiseren.

BELEID TOT 2017

AANVANKELIJK WERD AAN DE DOELSTELLING VAN DE stichting voldaan door, overeenkomstig de statuten, inlichtingen te geven aan eenieder die daar om vroeg. Daarnaast werd nu en dan een voorwerp uit de collectie in bruikleen gegeven en soms ook gerestaureerd ten behoeve van tentoonstellingen. Het bestaan van de stichting en haar collectie is echter slechts in kleine kring bekend gebleven en het gebruik van de collectie is daardoor beperkt. In de loop der jaren groeide het besef, dat een intensiever gebruik van de collectie ook niet mogelijk was: de verzameling bevond zich in een particuliere woning, voor het grootste

deel op zolder. Bovendien vormde het ijzersterke geheugen van Simon Honig de enige ontsluiting van de verzameling; zonder hem was er geen weg in te vinden. Dit was op den duur een onbevredigende situatie.

Het bestuur ging in toenemende mate de behoefte voelen om de kennis van Simon Honig vast te leggen om zo de bruikbaarheid van de verzameling op lange termijn te garanderen. Verder vormde de opslag van de verzameling een probleem: het pand had geen brandbeveiliging en van klimaatbeheersing onder het dak kon in het geheel geen sprake zijn. Hiermee werd geen recht gedaan aan de waarde en de kwetsbaarheid van de verzameling.

Als allereerste is een grove ordening aangebracht en is de collectie een betere bescherming geboden door het gebruik van kasten en opbergsystemen. Sinds 1989 is getracht een betere ontsluiting te realiseren. In dat jaar is begonnen met het fotograferen en beschrijven van de realia.

Niet veel later is het inzicht gegroeid, dat een verantwoord beheer van de collectie alleen mogelijk is door haar in de vorm van een of meerdere bruiklenen aan professionele instellingen over te dragen. De stichting wil echter ook in de toekomst over het bijzondere karakter van de collectie kunnen blijven waken door zeker te stellen dat deze in haar geheel, dat wil zeggen zonder toepassing van selectie naar hedendaagse criteria, bewaard zal worden. Dit kan naar het oordeel van het bestuur alleen worden bereikt door de collectie, vóórdat deze in bruikleen wordt gegeven, volledig te inventariseren en door na overdracht in zekere mate zeggenschap over de collectie te behouden en door betrokken te zijn bij het beheer. In de jaren negentig richtte zich de aandacht daarom versterkt op het starten van inventarisatieprojecten voor de verschillende onderdelen van de collectie.

Eind 2005 en begin 2006 is in het Zaans Historisch Museum een tentoonstelling over het tekenwerk van Gerrit Jan Honig georganiseerd. Hiermee werd een onbekend en verrassend aspect van zijn werkzaamheden belicht. In de jaren daarna is regelmatig van onze collectie gebruik gemaakt bij de samenstelling van tentoonstellingen in het Honig Breethuis. Door deze activiteiten is de bekendheid van de collectie duidelijk vergroot.

Na verschillende pogingen om de inventarisatie in eigen beheer met behulp van vrijwilligers van de grond te krijgen, werd in 2005 besloten het grootste deel van de collectie, de Eerste en de Tweede afdeling, in zijn geheel te laten inventariseren door het Stadsarchief Amsterdam. Dit omvangrijke inventarisatieproject is in 2007 van start gegaan. Simon Honig kon het project begeleiden en zo zorgen voor kennisoverdracht.

Dit voornemen kreeg een tragische wending door het overlijden van Simon Honig op 3 december 2008. Gelukkig heeft hij de start van het project meegemaakt en zo nog zorg kunnen dragen voor een degelijke orderingsstructuur. Het project was geoffreerd met een doorlooptijd van

één jaar, maar de inventaris kon uiteindelijk pas in 2012 opgeleverd worden. In de loop van 2012 is het geïnventariseerde archief aan het Gemeentearchief Zaanstad in bewaring gegeven.

In 2012 meldde zich Pier van Leeuwen, beheerder van het Uurwerkmuseum en bestuurslid en conservator van het Honig Breethuis, als vrijwilliger voor de inventarisatie van de atlas (Derde afdeling, nrs. 8, 9 en 10). Hij heeft tot eind 2013 een belangrijke selectie van de atlas op deskundige wijze beschreven. In 2014 heeft hij dit materiaal verpakt en in 2015 is dit deel van de atlas aan het Gemeentearchief Zaanstad in bewaring gegeven.

In 2014 heeft Pier van Leeuwen tevens een inventaris van de portretfoto's opgesteld.

BELEID VOOR DE PERIODE 2017 - 2025

DE BELEIDSDOELEN VOOR DE KOMENDE PERIODE sluiten direct aan op het gegroeide inzicht in de voorafgaande periode.

Beleidsdoelen

De centrale uitgangspunten kunnen als volgt samengevat worden:

A: voor een verantwoord beheer is het noodzakelijk dat de collectie extern, in de vorm van een of meerdere bruiklenen bij professionele instellingen, wordt ondergebracht;

B: om het bijzondere karakter als verzameling te bewaren moet de collectie in zijn geheel behouden blijven, zonder dat selectie naar hedendaagse inzichten wordt toegepast, en moet het verspreiden van de verzameling over meerdere beheerders zoveel mogelijk worden vermeden;

C: om integraal behoud te garanderen en ook in de toekomst te kunnen bewaken is volledige inventarisatie vóór overdracht noodzakelijk;

D: om de bekendheid van de verzameling te vergroten en om de continuïteit van de stichting te garanderen door verbreding van het draagvlak moet publiciteit gegenereerd worden;

E: na de inventarisatie en na het verbeteren van de beheerscondities kan versterkt op het behoud van de collectie ingezet worden door conserverings- en restauratieprojecten.

Realisatie van de beleidsdoelen

De inspanningen van de stichting moeten in de komende periode volledig zijn gericht op de voortzetting en afronding van de ordening en inventarisatie van de collectie. Hierbij kunnen de volgende onderwerpen worden onderscheiden:

1. INVENTARISATIE VAN HET ARCHIEF EN DE BIBLIOTHEEK.

Met de afgeronde inventarisatie van het archief en de bibliotheek (Eerste en Tweede afdeling) is al een grote stap gezet in de realisering van de beleidsdoelen. Niettemin is het archief nog niet voor derden raadpleegbaar omdat met het Gemeentearchief Zaanstad nog geen bruikleenovereenkomst is gesloten. De formalisering van de relatie met het gemeentearchief heeft dan ook de hoogste prioriteit.

2. INVENTARISATIE VAN DE REALIA.

De inventarisatie van de realia, die ver gevorderd is, zal in eigen beheer afgerond worden door de ordening en digitalisering van de verzamelde gegevens. De systematiek kan aansluiten bij de inventarisatie van het archief.

3. INVENTARISATIE VAN DE PRENTEN EN TEKENINGEN.

Na de beschrijving van een aanzienlijk deel van de atlas zal getracht worden in eigen beheer de inventarisatie van de atlas te voltooien. Vermeden moet worden dat, doordat een deel van de atlas nu in bewaring is gegeven aan het Gemeentearchief Zaanstad, de indruk ontstaat dat het nog niet beschreven deel van minder belang is. Het tegendeel is namelijk waar, de waardevolste stukken zijn nog niet beschreven. Bovendien moet zowel voor het al beschreven deel als voor het onbeschreven deel een ordeningsstructuur gevonden worden die recht doet aan het karakter van de verzameling. De voorlopige structuur die bij de eerste beschrijvingen is toegepast is te eenzijdig op papiergeschiedenis gericht.

4. INVENTARISATIE VAN DE OVERIGE COLLECTIE

Met de beschrijving van de belangwekkende negatiefcollectie van de drukkerij en uitgeverij Bakker is een begin gemaakt. Dit werk zal worden voortgezet.

Vóór de inventarisatie van de overige collectieonderdelen en een keuze voor een geëigende aanpak is een sortering en voorlopige herschikking van het materiaal nodig om een beter overzicht te krijgen van de omvang en de betekenis van deze onderdelen.

Er wordt naar gestreefd in 2025 de collectie volledig beschreven te hebben.

Daarnaast wordt het huidige uitleenbeleid ten behoeve van tentoonstellingen voortgezet.

